სახალხო გაზეთი

№ 730 ხუთშაბათი, 23 ოქტომბერი 1912 წ. № 730

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამკლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომა"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამხ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიკაის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში--მორსკაია 11, ვარშავაში--მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში--ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაბეჭდილი წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახავენ ერთის-თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. ავტორადმყოფ-პარაკება შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართული „სახალხო გაზეთი" 190.

ტელეფონი № 12-29

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ **თვეში** — 75 კაპ. **დამატებიანი** 7 კ.

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

კანტორისაგან

1912 წ. პრემია **„გრდემლის"** **მისაღებად** უკანასკნელი ვადა არის მომავალ წლის 1 იანვარი, ამიტომ ვთხოვთ ყველას, ვისაც პრემია ერგება, ამ ვადამდე უსათუოდ მოიკითხონ, რადგანაც 1 იანვრის შემდეგ პრემია აღარ შეენახებათ და ყოველნაირი მიწერ-მოწერაც მიმდინარე წლის პრემიის შესახებ

უყურადღებოდ იქნება დატოვებული.

სახალხო გაგეთი სურათებიანი დამატებით მიიღება ხელის მოწერა **1912 წლისათვის.**

(არ მიიღება ხელის მოწერა ცალკე, უდამატებოდ და არც სურათებიანი დამატება იყიდება ცალკე).

წელიწადში ღირს 8 მან. 50 კაპ.
1 ივნისიდან **2 მ. და 25 კ.**
ნლის დამლევამდე ღირს
თვეში ღირს — — 75 კაპ.

(როგორც ქალაქში, ისე ქალაქ გარეშე).
საზღვარ-გარეშე თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

წლ. ხელის მომწერთ (რომელთაც პრემია „გრდემლი" ერგებათ) 8 მან. 50 კ. უნდა ჰქონდეთ გადახდილი შემდეგ ვადებზე: პირველად 3 მ., მარტისათვის 5 მან., 1 მაისისათვის 7 მ. და 1 მ. 50 კ. 1 ივლისამდე.

გაზეთს გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და მხოლოდ მიმდინარე წლის ბოლომდე.

გაზეთს, ფულის მიღების უფლებით, არსად არავითარი აგენტი არა ჰყავს (გარდა წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის ტფილისის წიგნის მაღაზისა) და ამიტომ პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული ან ფოსტით არის გამოგზავნილი, ან პირდაპირ კანტორაშია მიღებული.

რედაქცია დაუბეჭდავ ნაწერების შესახებ ავტორებთან მიწერ-მოწერას არ ჰმართავს, თუნდ საპასუხო მარკაც იყოს გამოგზავნილი და დაუბეჭდავ წერილებსაც არ ინახავს. დანარჩენ შემთხვევაში ყოველ შეკითხვის ან რაიმე ცნობის შესახებ საპასუხოდ საჭიროა **ფოსტის მარკა.**

დანარჩენი პირობები იხ. გაზეთის სათაურში.

ქართველ ქალთა ამხანაგობის სახელოსნოში

მიიღებენ შესაკერად კაბებს: ქალებისას და ბავშვებისას ხელმისაწვდომ ფასებში. იქვე მიიღებენ ყოველგვარ ხელსაქმეს აბრეშუმით ნაკერს და საცვლებზე ნიშნების (მეტკების) ამოკერვას. გაბაანთ ქუჩა № 3. **სახელოსნოს მართველად და ხელმძღვანელად მოწვეულია მცოდნე და გამოცდილი პირი.** 7-9.

ᲡᲐᲒᲣᲠᲗᲐᲚᲝᲖᲔ

მშვენიერ ალაგას, ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდუბის მომავალ ხიდის ბაღლობლად დაიჭრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაკრებად ხელმისაწვდენელ ფასებში.

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს.** დილის 8 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათ. ან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, **რომ თვგის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანახმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა. ფ. 1020

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ი. Ი. ᲑᲔᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ სწამლობს **საშარდე** ორგანოთა, **ათაშანგისა** და **კანის** ავადმყ.; **ვასსერმანის** რეაქციით იკვლ. ათაშანგ. მოწამლ. სისხლს. მიღება ნაშუადღ. 3—5½ ს. **ელისაბედ. ქ.,** № 94. საფოსტო განყოფი. პირდაპირ. 1530

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ა. Ნ. ᲓᲘᲐᲡᲐᲛᲘᲫᲔ კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოვ.-დღე ნაშუადღ. 2—3 ს. საღამ. 6—7 ს. ხუთშაბ. მხოლოდ დილ. 8—9 ს. კვირ. ავადმყ. არ იღებს. მოსკოვის ქუჩა, № 3. ს. გაბაშვილისა.

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ს. Ი. ᲒᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ შიგნეულობისა და ვენერიულ ავადმყ. დილ. 9—11 საათ., საღ. 6—8 საათ. დიდუბე, საგურამოს ქ., (მუშტაიდის ბაღის შუაგულიდგან მარჯვნივ), № 21, ხრამელაშვილის სახლი. დღისით: 2—4 საათამდე. ბარონისა და ბაზრის ქუჩის კუთხე, № 14. 1411

ᲔᲥᲘᲛᲘ **კბილისა და ღრძილებისა** Ჰ. Ა. ᲫᲐᲯᲐᲘᲐ იღებს ავადმყოფებს დილით 8—2 ს. საღამოთი 3—7საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151. დიდუბე. 1049

ᲔᲥᲘᲛᲘ **კბილისა** ᲜᲘᲜᲝ ᲠᲪᲮᲘᲚᲐᲫᲔ იღებს დილით 9—2 ს. საღ. 5—7 ს. ოლგას ქუჩის შესახვევი № 5, სახლი მაქარაშვილისა

ᲔᲥᲘᲛᲘ Კ. ᲐᲠᲓᲐᲖᲘᲐᲜᲘ შინაგან და ბავშვებ. ავადმყ. (სპეციალ. ფილტვებ. სხეულ. რევმატიზმიქარვები) ტფილისი, ალექსანდროვის ქუჩა, № 3. 11—2 ს. საღამ. 5—7. 1045.

სახალხო გაგეთი სურათებიანი დამატებით მიიღება ხელის მოწერა **1912 წლისათვის.**

(არ მიიღება ხელის მოწერა ცალკე, უდამატებოდ და არც სურათებიანი დამატება იყიდება ცალკე).

წელიწადში ღირს 8 მან. 50 კაპ.
1 ივნისიდან **2 მ. და 25 კ.**
ნლის დამლევამდე ღირს
თვეში ღირს — — 75 კაპ.

(როგორც ქალაქში, ისე ქალაქ გარეშე).
საზღვარ-გარეშე თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

წლ. ხელის მომწერთ (რომელთაც პრემია „გრდემლი" ერგებათ) 8 მან. 50 კ. უნდა ჰქონდეთ გადახდილი შემდეგ ვადებზე: პირველად 3 მ., მარტისათვის 5 მან., 1 მაისისათვის 7 მ. და 1 მ. 50 კ. 1 ივლისამდე.

გაზეთს გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და მხოლოდ მიმდინარე წლის ბოლომდე.

გაზეთს, ფულის მიღების უფლებით, არსად არავითარი აგენტი არა ჰყავს (გარდა წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის ტფილისის წიგნის მაღაზისა) და ამიტომ პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული ან ფოსტით არის გამოგზავნილი, ან პირდაპირ კანტორაშია მიღებული.

რედაქცია დაუბეჭდავ ნაწერების შესახებ ავტორებთან მიწერ-მოწერას არ ჰმართავს, თუნდ საპასუხო მარკაც იყოს გამოგზავნილი და დაუბეჭდავ წერილებსაც არ ინახავს. დანარჩენ შემთხვევაში ყოველ შეკითხვის ან რაიმე ცნობის შესახებ საპასუხოდ საჭიროა **ფოსტის მარკა.**

დანარჩენი პირობები იხ. გაზეთის სათაურში.

ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲓᲐᲙᲕᲔᲗᲐ:

ᲘᲚᲘᲐ ᲭᲐᲕᲭᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ᲗᲮᲖᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲔᲥᲘᲛ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲒᲐᲜᲔᲑᲝ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ

წიგნი დაიბეჭდება ძვირფას ქაღალდზე; ილიუსტრაციებით; ძვირფასი ყდით; შეიცავს დაახლოვებით 600 გვერდს; მოთავსებული იქნება ყველა

ლექსი და ბელეტრისტული ნაწარმოები,

(აგრეთვე ჯერ დაუბეჭდავიც); ჩაერთობა მგოსნის ვრცელი ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოებების კრიტიკული განხილვა. ფორმატი in quarto.

ფასი 8 მანეთი, რომლის გადახდა შეიძლება სამ ნაწილად: 3 მან. ხელის მოწერისთანავე, 3 მ. ენკენისთვეში და 2 მ. გიორგობისთვეში. ვინც 100 ცალზე ნაკლებს არ გამოიწერს, 10% დაეთმობა. გასასყიდად წიგნი არ გამოვა. დამკვეთელთ წიგნები დაურიგდებათ 1913 წელში.

წიგნის დაკვეთა შეიძლება: ტფილისში, ყორდანოვის ქუჩა, № 20, **ᲔᲥᲘᲛ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲗᲐᲜ; ᲓᲐ ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮ. ᲬᲘ�გᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ.**

ქუთაისში—წ. კ. ს. მდივან იასონ ბაქრაძესთან და იოსებ ოცხელთან.
ფოთში—ითნა მეუნარგიასთან. **თელავში—თამარ აბაშიძესთან.**
სამტრედიაში—ბ. ი. სტურუასთან. **ხონში—ეფროსინე ჭიჭინაძესთან.**
სიღნაღში—ექ. ჯანდიერთან. **ბაქოში—ილია აგლაძესთან.**
სოხუმში—ნიკო თავდგირიძესთან. **ოზურგეთში—ექ. დიმ. ერისთავთან.**
ჭიათურაში—წ. კ. გ. ს. ირ. დეკანოზიშვილთან. **ერევანში--ელენე ვირსალაძესთან**

ბათომში—ს. მდივანთან. კავკაზში—სოფიო კალანდარაშვილთან.
გორში—ნიკო ლომაურთან. ახალციხეში—როზალია ალელიშვილთან

ვინც წიგნის **დასაკვეთად ფულს ფოსტით თვით გამომცემლის სახელზე გზანის, მათთვის გასამართლებელ საბუთად საკმარისია თვით ფოსტის კვიტანცია.** 1153

ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐ

ძმ. დ. ᲓᲐ ს. ᲤᲝᲠᲐᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ 229.

მუშტართა საყურადღებოდ!

მაღაზიის გადაკეთების გამო **მაუდის** განყოფილება გადატანილია იმავე შენობაში სამანუფაქტურო განყოფილების პირდაპირ. შესავალი სასახლის ქუჩიდან და ერევნის მოედნიდან.

ძმ. ᲤᲝᲠᲐᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘ.

1559.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ახლად გადაკეთების შემდეგ, ავადმყოფები მიიღებიან ᲫᲚᲔᲜᲘᲔᲕᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲙᲣᲗ. ᲡᲐᲮᲚᲘ, № 7, ᲕᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲝᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲕᲔᲢᲪᲔᲚᲘᲡ ᲡᲐᲡᲢᲣᲛᲠᲝᲡ ᲐᲮᲚᲝ.

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 590.

სტაციონალური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, ცალკე ნომრებით და საერთო ოთახები განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

მწოლიარე ავადმყოფთა მიღება შეიძლება ყოველ წამს, გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებენ შემდეგი ექიმები-სპეციალისტები:

შინაგანის სნეულებანი.	**დავითაანი რ. ხ.** (ყოველ დღე) 1—2. **მანსვეტაშვილი ვ. მ.** (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3. **მაღალაშვილი გ. გ.** (სამშაბ. და შაბათობით) 10—12. **მიქელაძე ზ. ა.** (ყოველ დღე) 12½—1. **ფედოროვი ე. გ.** (ყოველ დღე, გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.
ქირურგიული სნეულებანი.	**მარკევიჩი ვ. ლ.** კონსულტატი (ყოველ-დღე 11½—12½) **მელიქიშვილი ნ. მ.** (ყოველ დღე) 10—1. **ფირადოვი რ. ბ.** (ყოველ დღე) 12—1.
ქალთა და სამშობიარო სნეულებანი.	ექიმი-ქალი **ვერბიცკი-ფირადოვისა** ლ. (ყოველ დღე) 11—12. **თაკანაძე ი. ე.** (ყოველ დღე) 1—2. **მელიქიშვილი ნ. მ.** (ყოველ დღე) 10—1. **სულაკოვი ა. ი.** (ყოველ დღე) 12—1.
ბავშვთა სნეულებანი.	**ექ. ქალი ბაქრაძე-დედაბრიშვილისა** (ყო დღე, გარდა ოთხ.) 1—1½ ს. **მიქელაძე შ. ა.** (ყოველ დღე) 12½—1. **ფედოროვი ე. გ.** (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.
ნერვიული სნეულ.	**გედევანიშვილი მ. ა.** (შაბათობით) 10½—11. **დავითაანი რ. ხ.** (ყოველ დღე) 1—2. **ფონდოეანი; გ. ს.** (ყოველ-დღე) 1—2 ს.
ყელ. ყურ. ცხვირ.	**ათენიანცი ნ. ა.** (ყოველ დღე) 12½—1½ **ორეშმაროვსკი ნ. ს.** (ყოველ დღე) 2½—3.
თვალების სნეულ.	**მუსხელიშვილი ვ. ს.** (ორშაბათობით, ოთხშაბ. და პარასკ. 2—2½.
კან. და ვენერ.	**დიასამიძე ა. ნ.** (ყოველ დღე) 1—1½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამეცნიერო-ქიმიო და საბაქტერიოლოგიო ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათაშანგ. **Wasserman.** რჩევისათვის 50 კ., საწოლები 2 მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მშობიარობა 10 დღე წოლით ღირს 40 მ. ოპერაციები, კონსულტაციები, შარდის ბუშტისა და მილების კატეტერიზაცია; **„606" 914** და **წამლის შეშხაპუნება,** ელექტრონით წამლ., მასსაჟი, ყვავილისა ცრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა შედავთიანი საფასურით. ფ. 1010

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲠᲔᲜᲢᲒᲔᲜᲘᲡ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ᲛᲘᲮ. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., გაშინჯვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ. № 20. ფ. 1022

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲐᲚ. ᲡᲝᲚᲚᲝᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ იღებს ავადმყოფებს 9—2 საათ. და 5—4 საათ. გოლოვინის პრ. № 12. 1334.

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲘᲕ. ᲒᲝᲛᲐᲠᲗᲔᲚᲘ **დაბრუნდა** და განაახლა ავათმყოფების მიღება. ვერაზე, ოლგას ქუჩა № 20. დილის 8—11 ს.-მდე, საღ. 5—7 საათ. 701.

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲥᲐᲚᲘ Დ. Გ. ᲡᲐᲣᲫᲐᲠᲔᲚᲘᲫᲔ. იღებს ავადმყოფებს ქალისა და საბებიო. ნაშუადღ. 1—2 ს., საღამოს 5—6 საათამდე. კიროჩნის ქუჩა, № 9. 595.

ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

სპეციალისტ სამხედრო ექიმებისა გარედან მოსიარულე ავადმყოფთათვის. ვანქის დი. ქ.-ზე, № 3, ალექსანდრეს ბაღის მახლობლად. ტელეფონი № 483.

ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ავადმყოფთა მიღება 9½-დან 5 ს.-დე.

ასპისოვი. ცხვირ., ყელ. და ყურისა. ყოველ-დღე. 1—2 საათამდე.

არგუთინსკი, შინაგ., ბავშვ. ყ.-დღ. 10 ს ½ ს.

ახვლედიანი შინაგან სნეულ. საბავშ. სამშაბათ. ხუთშაბათ. შაბათ. საღამოს 4—5 საათ.

ბოგოვსკი. შინაგ. საბავშ. ორშაბ. ოთხშაბ. პარასკევს. საღამ. 4—5 ს.

მონსე. ბავშ. და შინაგ. ავად ორშ., ოთხშ. და პარასკ. 2—3 საათ.

ნოვიცკი. ქალთა ავად., ყ.-დ. 1—2 ს,

კალამკაროვი. ქალ. ავად. ყ.-დღ. 12—1 საათ.

უკლადნიკოვი. შინაგ. ავად. სამშ., ხუთშაბ. 4—5 საათ.

ოეთრაძე. სიფ., ვენერ., კან. ყ.-დ. 1—3 ს.

ჩუდნოვსკი ი. ნერვ., სულ., ელექტროთერაპია, ყ.-დღე გარდა კ.-უქმისა 11½—12½

რუდენკო. შინაგ. ავად. კონსულტანტი ხუთშ., კვ. 3—4 ს.

ვეხელოვზოროვი ქირურგ. ავად. ყოველ დღე, გარდა კვირ. დღ., 3—4 საათ.

ერმოლაევი –ბავშვ., შინაგან. ყ.-დღ. 1-2 ს.

იოსელიანისა ქალ. ავად., ორშ. ოთხშ., პარასკ., კვირ. 11—12 საათ.

ბესსერი შინაგ., ნევრ.-ავადმ. — სამშ., ხუთშ., შაბ. კვ. 2—3 ს.

ბაგდოევისა, კბილ. ყ.-დღე 3—5 ს.

ლიმონი. კბილ. ყ.-დღ. 11—12 ს.

შამაში, ქირურგ. ავადმყ ყ. დღ., კვ. გარდა 1½ 2½ ს.

კუნთებში შეუშხაპუნებენ და ძარღვებში შეუშვებენ „606"-ს საღამოს 5—7 საათამდე.

კონსულტანტი ხირურგ. ავადმყ. დამსახურ. პროფეს. სიიმპერ. სამხ. მედიც. ავად. პროფ. მ. ს. სუბოტინი ორშ., ხუთშ. 3—4 საათ., წიდაწინვე ჩაწერით. 366.

ᲕᲐᲒᲖᲚᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

გარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფთათვის.

ვაგზლის ქუჩა. № 8. ტელეფონი № 695.

ე. ს. ᲗᲐᲨᲐᲙᲘᲫᲔ. ყოველ დღე, შინაგან ავადმყ. 9½ ს. 10 ს.

Ა. ნ. ᲓᲘᲐᲡᲐᲛᲘᲫᲔ. ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. სიფილ. კანისა და ვენერ. 11—11½ ს.

Ბ. Ა. ᲠᲝᲠᲝᲕᲐ. ყოვ. დღე, კვირ. გარდა ყელ, ყურ და ცხვ. სნეულ. 11—11½.

ექ. ქალი ᲘᲝᲡᲔᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐ—იღებს ქალთა ავადმყოფებს. სამშაბ თობით ხუთშაბათობით და შაბათობით 11—11½ საათ.

ნ. მ. ᲛᲔᲚᲘᲥᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1—2 ს.

ივ. ᲒᲝᲛᲐᲠᲗᲔᲚᲘ.—ყ.-დღ. შინაგ. 2—3 ს.

მიკროსკოპიული, ბაქტეროლოგიური-ქიმიური გამოკვლევანი; აგრეედვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასირჩევისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მორიგებით,

ᲬᲐᲛᲚᲝᲒᲐ „606"-ᲘᲡ. 1018

დოქტორი მედიცინიაა ბერლ. უნივერს.

Გ. Გ. ᲛᲔᲒᲠᲐᲑᲘᲐᲜᲪᲘ

შინაგ. ავადმყ., ავადმყოფობ. ფილტვ.—ტუბერკულ. და გულისა. წამლობს ტუბერკულინით, რადიისა და ელექტრონის პრეპარატებით. იღებს ყ.-დღ. **ახალ ბინაზე** დილ. 9—12 ს. და საღამ. 5—7 საათ. ადრესი: **სოლოლაკი,** ბებუთოვის ქ., № 23 (განოვის ქ. კუთხე). **ტელეფ. 7—92.** 724

ᲔᲥᲘᲛᲘ Შ. Ა. ᲛᲘᲥᲔᲚᲐᲫᲔ იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.--6½ საათ. კახეთის ქ., № 6.

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲗᲔᲚᲔᲤ. № 795. ᲗᲔᲚᲔᲤ. № 795.

ხუთშაბათს, 21 ოქტომბერს, 1912 წ.

ქართ. დრამატ. საზოგადოების დასის მიერ წარმოდგ. იქნება ერთ საღამოს **ორი ახალი ორიგინალური პიესა ცნობილ ავტორებისა:**

I **ᲝᲯᲐᲮᲘ** — **ᲐᲒᲔᲡᲐᲚᲝᲛᲘᲡ ᲗᲛᲔᲒᲘ** II

კომედია 3 მოქ. **ი. გედევანიშვილისა.** — შარჟი 1 მოქ. **ნ. შიუკაშვილისა.**

მონაწ. ღებულობენ: ქ-ნნი აბაშიძე, გოგოლაშვილი, ლოლუა, შოთაძე, ჯავახიშვილი. ბ-ნნი: აბდუშელი, გუნია, გედევანოვი, მესხი, მატარაძე, მგალობლიშვილი, ციციშვილი შალიკაშვილი.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე, ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

თეატრის დირექცია დაბეჯითებითა სთხოვს ბ. მაყურებელთ, ფარდის ახდამდე დასხდნენ თავიანთ ადგილზე, რადგანაც ფარდის ახდის შემდეგ დარბაზში ადარავის შეუშვებენ.

ანონსი: კვირას, 28 ოქტომბერს წარმ. იქნება **მესამედ ცნობილი ტრაგედია სოფოკლესი—„ᲐᲜᲢᲘ�გᲝᲜᲔ".** რეჟისორი **შალიკაშვილი.**

1554 ქართ. დრამ. საზოგ. ადმინ.

ქართველთა შორის წერა-კითხვის საზოგადოების ტფილისის წიგნის მაღაზიაში ისყიდება ახალი გამოცემა ქართულ სიტყვა-კაზმულ მწერლობის საზოგადოებისა

ᲒᲠᲓᲔᲛᲚᲘ

სალიტერატურო კრებული **ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲛᲔᲝᲠᲔ.**

შინაარსი: **ვ. ᲑᲐᲠᲜᲝᲕᲘ** ფარჩის ახალული, **ა. ᲨᲐᲜᲨᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ**—მედია და ელენე. **ᲣᲘᲐᲠᲐᲚᲝᲛ**—მამელუკი, **ს. ᲐᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘ**—ლექ ეში, **Ჯ. ᲯᲝᲠᲯᲘᲙᲐ**—ქ ლი, რომელსაც თავისი სახე არ უნდა ენახა, **ᲔᲕᲓᲝᲨᲕᲘᲚᲘ**—ლექსი, **Ა. ᲠᲐᲞᲐᲫᲔ**—ქალის ცრემლები. **ი. ᲒᲠᲘᲨᲐᲨᲕᲘᲚᲘ**—ლექსები, **ნ. ᲚᲝᲠᲗᲥᲘᲤᲐᲜᲘᲫᲔ**—მრისხანე ბატონი, **ᲙᲘᲙᲜᲐ-ᲤᲨᲐᲕᲔᲚᲐ**—ლექსი, **Ჭ. ᲣᲛᲘᲜᲐᲫᲔ**—ზღვის ქალი, **მ. ᲣᲜᲜᲐᲫᲔ**—ლექსი, **ᲔᲙ. ᲒᲐᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘ**—ფრთებ დაგლეჯილი, **გ. ᲢᲐᲑᲘᲫᲔ**—ლექსი, **ᲓᲣᲢᲣ ᲛᲔᲒᲠᲔᲚᲘ**—პატარა სოფოს სიკვდილი, **კ. ᲐᲑᲐᲨᲘᲨᲞᲘᲠᲔᲚᲘ**—ლექსი, **ნ. ᲜᲐᲯᲐᲨᲘᲫᲔ**—ვინ არის დამნაშავე **ფასი 1 მან. 50 კაპ**

წიგნის მაღაზიებს დაეთმობათ 20 პროცენტი. საწყობი იმყოფება გ. ს. რცხილაძის ბინაზე, ოლგის ქუჩის შესახვევში, სახლში № 5. 1561.

გამოსულია და იყიდება

Ნ. ᲨᲘᲣᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

ᲞᲘᲔᲡᲐ „ᲛᲔᲒᲠᲝᲒᲠᲝᲒᲐ", დრამა 4 მოქმედებ. ფასი 30 კაპ.

ᲬᲠᲔᲕᲐᲜᲓᲔᲚᲘ ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲘ

არჩევნები დასრულდა: ქუთაისის გუბერნიიდან დეპუტატად არჩეულ იქმნა ვარლამ გელოვანი, ტფილისის გუბერნიიდან ისევ კარლო ჩხეიძე. ურიგო არ იქნება, თუ არჩევნების შემდეგ, უკვე ობიექტიურად, ჩაუკვირდებით არჩევნების შედეგს და გავითვალისწინებთ, რას გვასწავლის ეს შედეგი, რანაირ იდეიურ ცვლილების მომასწავებულია იგი. ეს საკითხი ნახევრად კიდეც გამორკვეული იქნება, თუ გავიხსენებთ, რანაირ ლოზუნგების გარშემო სწარმოებდა საარჩევნო კომპანია საქართველოში ჩვენს იდეიურ მოწინააღმდეგეთ ჰსურდათ საარჩევნო კამპანიისთვის ისეთი სახე მიეცათ, თითქოს წრევანდელ არჩევნებში იბრძოდნენ არა მიმართულებანი, არამედ კლასიურ ნიადაგზე აღმოცენებული Ყგუფები. ამ ტეზისის მიხედვით; გეგეჭკორის მომხრეებს დემოკრატებად და მშრომელ ხალხის ინტერესების დამცველად ჰნათლავდნენ. სხვა ყველას კი ერთს ტაფაში აქცევდნენ და უწოდებდნენ რეაქციონერებსა და ბურჟუებს. ასეთი იყო ჩვენი იდეიური მოწინააღმდეგეთა პოზიცია. მათ განზრახ მიჩქმალეს ერთი უმთავრესი საკითხი, რომელიც წრევანდელ საარჩევნო კამპანიის ძირითად ლოზუნგად იყო გადაქცეული. ეს საკითხია ეროვნული საკითხი. რომელ ეროვნულ კონცეპციის გამომხატველი უნდა წავიდეს სათათბიროში?—აი ის მთავარი საკითხი, რომელიც საარჩევნო კამპანიის დასაწყისშივე დაისვა და რომელიც წითელი ზოლივით გადიოდა მთელს ბრძოლაში. ჩვენს იდეიურ მოწინააღმდეგებთან ერთად სრულიად უფიზიონომიო „ზაკავკ. რეჩ"-ი და „თემი"-ც სცდილობდნენ საქმის ვითარება იმნაირად დაეხატათ, თითქოს ბრძოლა კერძო პიროვნებათა გარშემო ტრიალებდა. მაგრამ ქუთაისის არჩევნებმა დაამტკიცა, რომ სადეპუტატო პიროვნებას ყველაზე ნაკლები მნიშვნელობა ჰქონდა. პირადად თავ. ვლ. მიქელაძეს გაცილებით მეტი ხმები უნდა შეეკრიფა, ამომრჩევლებს რომ მისი პოლიტიკური ფიზიონომია არ მიეღოთ მხედველობაში. თვით გეგეჭკორიც, როგორც დეპუტატად უკვე ნამყოფი, გაცილებით უკეთეს პიროვნებში იყო, ვიდრე ახალი კანდიდატი, კიტა აბაშიძე.

მიუხედავად ამისა, ამომრჩევლებმა ერთსაც პირი უბრუნეს და მეორესაც. ამით ამომრჩეველმა ცხადად გამოჰხატა თავისი აზრი: მან უარჰყო როგორც ეროვნულ-პოლიტიკური ოპორტუნიზმი თავ. ვლ. მი-

ქელაძისა, ისე ეროვნული ნიღილიზმი სოციალ-დემოკრატებისა. ეს იყო ნათლად გამოსახული ნების-ყოფა ქუთათურ ამომრჩეველისა. სიმპატია იმ ჯგუფისადმი, რომლის საარჩევნო ლოზუნგად საქართველო და მისი პოლიტიკური ინტერესი გადაიქცა, არ დაირღვა მაშინაც კი, როდესაც სადეპუტატოდ გამზადებული კაცი გაამავეს. ნდობა ეროვნულ ჯგუფის იდეალისადმი იმდენად დიდი აღმოჩნდა, რომ დაუყოვნებლივ და გასაოცარის ერთსულოვნობით ამომრჩევლებმა ხმები მისცეს მეორე კანდიდატს, მისცეს როგორც ჯგუფის მიერ წამოყენებულ კანდიდატს. ვარლამ გელოვანი რომ ჯგუფს არ დაესახელებინა, იგი დეპუტატად ვერ გავიდოდა, იმდენად დიდი იყო იდეიური გავლენა ეროვნულ ჯგუფისა ამომრჩევლებზე. ყველა ეს მხოლოდ იმას ამტკიცებს, რომ ბრძოლა ქუთაისის გუბერნიაში სწარმოებდა ეროვნულ პრინციპის გარშემო და ვარლამ გელოვანის არჩევით გაიმარჯვა სწორედ ამ პრინციპმა.

იდეიური ბრძოლა სოციალ-დემოკრატებთან დასრულდა მათი ფაქტიური დამარცხებით. დამარცხდნენ როგორც ეროვნულ-პოლიტიკურ ოპორტუნიზმის წარმომადგენელნი, ისე საქართველოს პოლიტიკურ ინტერესების უარისმყოფელნი. ეროვნულ ჯგუფის გამარჯვება ქუთაისის გუბერნიაში მომასწავებელია იმისა, რომ ეროვნული თვითშეგნება გაზრდილა და საზოგადოების ფართო მასასაც მოსდებია. რახან ერთხელ სოციალ-დემოკრატების მიერ აშენებული უმეცრების კედელი დაიმსხვრა, შემდეგ უფრო კარგად წავა საქმე და მათს უაზრო და ჩვენი ქვეყნისთვის მავნე გეგემონიასაც ბოლო მოეღება.

სულ სხვანაირად არის საქმე ტფილისის გუბერნიაში. ცოდო გამოტეხილი სჯობიან, და ჩვენც უნდა გამოვსტყდეთ, რომ ეროვნულ იდეალის მატარებელმა ჯგუფმა ტფილისის გუბერნიაში საარჩევნო კომპანიის დროს სასურველი ენერგია ვერ გამოიჩინა. ეხლა არ გამოუდგებით იმის მტკიცებას, თურად მოჰხდა ასეუეპველია მასაც ჰქონდა რაიმე საპატიო მიზეზები. მაგრამ ასეა თუ ისე, ფაქტი მაინც ფაქტადა რჩება: მუშაობა ინტენსიური არ იყო. სოციალდემოკრატებს ტფილისის გუბერნიაში ვერ დაუპირისპირდა მათი ბუნებრივი და ყველა საზოგადოებრივ ჯგუფებზე მეტად გამორკვეული ჯგუფი. ეროვნულმი ლოზუნგმა ისეთის სიძლიერით ვერ იჩინა თავი, როგორც ქუთაისის გუბერნიაში. ბ-ნი აბისელი ერთხელ გვარწმუნებდა, ქუთაისის გუბერნიაში დამარცხდა არა კიტა აბაშიძე, არამედ „დროშაო“. არჩევნების შედეგმა დაგვიმტკიცა, რომ გაიმარჯვა სწორედ „დროშამ“. ვერც ინსინუატებმა, ვერც ჰირებმა, ვერც ათასგვარმა ინტრიგამ ვერ მოსტეხა ამომრჩეველი, რომელსაც ერთხელ და სამუდამოდ ერთს გარკვეულ მიმართულებას ეადგა. ჩვენ შეგვიძლიან ასეთივე ტერმინალოგია ვიხმაროთ, წინადადება გადავაბრუნოთ. მაშინ ტფილისის გუბერნიისთვის რეალურ სინამდვილის გამომხატველ ფორმულას მიიღებთ: ტფილისის გუბერნიაში სოციალ-დემოკრატებმა გაიმარჯვეს იმიტომ, რომ მათს დროშას ეროვნული დროშა არ დაუპირისპირდა. სწორედ ამავე მიზეზით დამარცხდა თვით ლუარსაბ ანდრონიკაშვილიც. სრულიად სხვანაირი სურათი გადაიშლებოდა ჩვენს თვალწინ, ეროვნულ იდეალის მატარებელ ჯგუფს რომ თავიდანვე მეტი ინტენსივობა გამოეჩინა და ისევე წამოეყენებინა წინ ეროვნული ლოზუნგი, როგორც ეს ქუთაისის გუბერნიაში მოხდა.

ლუარსაბ ანდრონიკაშვილმა, როგორც ინდივიდუალურმა კანდიდატურამ, ვერ შეჰქმნა ის სულიერი განწყობილება, რომელიც საჭირო იყო სოციალ-დემოკრატების დასამარცხებლად. დროშის დამხობა მხოლოდ დროშას შეუძლიან იდეას იდეის მოსპობა შეუძლიან ტარა კერძო პიროვნებას, რაც უნდა ძლიერი და მდიდარი იყოს იგი. ტფილისის გუბერნიაში კი ერთმანეთს დაეტაკა ორი, ეროვნულ იდეალების თვალსაზრისით ერთგვარ ღირებულების კანდიდატი. ერთიც და მეორეც ადგილობრივ საკითხებს, ყველა იმას, რაც კერძოდ საქართველოსთვისაა საჭირო, რუსულ პარტიათა თვალსაზრისით უცქრიან. როგორც ჩხეიძეს, ისევე ლუარსაბ ანდრონიკაშვილს, „ადგილობრივი“ აინტერესებთ იმდენად, რამდენადაც ეს ადგილობრივი გათქვეფილია საერთოში. ყველას ი, რასაც შეუძლიან საქართველო მთლიან ეროვნულ ინდივიდუალობად აქციოს, მავნებლად მიაჩნიათ ორთავეს. როგორც ჩხეიძე, ისე ლუარსაბ ანდრონიკაშვილი გატაცებულის თავ-გამოდებით უმტკიცებდნენ ეროვნულად ფრიად ეჭრელებულ ამომრჩევლებს, რომ განსაკუთრებული ქართული იდეალი მათ არა სწამთ, რომ ისინი „ნაციონალისტები“ არ არიან. ლუარსაბ ანდრონიკაშვილმა ადგილობრივ საკითხთა ჯამი იქამდისაც კი შეამცირა, რომ სთქვა, მე სათათბიროში გამოვესარჩლები მხოლოდ ისეთს კანონ-პროექტებს, რომელთაც **მთელი** ამიერ-კავკასისთვის **ერთნაირი** მნიშვნელობა ექნებაო. კარლო ჩხეიძეს ხომ ამნაირ დეკლამაციის წაკითხვა არც კი დასჭირდა; მთელი მისი მოღვაწეობა სახელმწიფო სათათბიროში ამის საუკეთესო დამამტკიცებელი საბუთია.

კამათი კარლო ჩხეიძესა და ლუარსაბ ანდრონიკაშვილის შორის სწარმოებდა უმეტეს წილად ტაქტიკურ საკითხების გამო. კადეტური ტაქტიკა ეჯიბრებოდა სოციალ-დემოკრატიულს. მთავარი, პრინციპიალური ღერძი უთანხმოებისა, ის, რაც ჩვენ და მათ მოწინააღმდეგებადა გვხდის, ამ კამათში არ არსებობდა. არ არსებობდა იგი მთელს საარჩევნო კამპანიის დროსაც. თუმცა ეროვნული საკითხი ერთმანეთის მოწინააღმდეგებს ლუარსაბ ანდრონიკაშვილისა და კარლო ჩხეიძეს ერთხელაც არ უხსენებიათ. მაგრამ არჩევნებში მაინც ეროვნულ მომენტის გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა. ამომრჩეველთა შორის იყვნენ ისეთები, განსაკუთრებით სომხები, რომელთა აზროვნება კადეტების აზროვნებაზე შორს არ მიდის. მათი პრაქტიკული მოღვაწეობა, მათი სოციალური მდგომარეობა,—ერთის სიტყვით ყველაფერი, რაც კი პოლიტიკურ აზროვნების გამომხატველად ითვლება, მხოლოდ იმას გვიმტკიცებს, რომ ისინი კადეტებზე მარცხნით ვერ უნდა წავიდნენ, სათითაოდ მათი ჩამოთვლა მეტად მიგვაჩნია, თორემ ესეც ადვილი საქმეა. მათ რომ თავიანთ პოლიტიკურ რწმენისა და სოციალურ მდგომარეობის შესაფერი ქცევა გამოეჩინათ, კარლო ჩხეიძე უსათუოდ უნდა გაშავებულიყო და ლუარსაბ ანდრონიკაშვილი კი გათეთრებულიყო. მაგრამ თავიანთ სოციალურ მდგომარეობით ბურჟუებმა და პოლიტიკურ რწმენით კადეტებზე არა მემარცხენე სომეხმა ამომრჩეველებმა მიუხედავად იმისა, რომ მათ წინ კადეტი ანდრონიკაშვილი იდგა, ხმები მაინც სოციალ-დემოკრატ ჩხეიძეს მისცეს. სრულიად გაუგებარი გაჰხდება ჩვენთვის ეს ფაქტი, თუ არ ვიგულისხმეთ, რომ სწორედ ეროვნულ მოსაზრებისა გამო მოიქცნენ ასე სომხის ამომრჩეველები. მოსაზრება კი ერთია: სოციალ-დემოკრატების ეროვნული ნიღილიზმი სასარგებლოა სომხის ბურჟუაზიისთვის და ხელს უწყობს სომხურ ნაციონალიზმის გაძლიერებას. ბევრი ეფიცა ლუარსაბ ანდრონიკაშვილი, მე ნაციონალისტი არა ვარო, მაგრამ სომეხმა ამომრჩეველებმა არ დაუჯერეს. მათ ამჯობინეს კარლო ჩხეიძე, რომელიც საქართველოს ეროვნულ იდეალის უარჰყოფაში გაკაჟებული და დახელოვნებულია. ანდრონიკაშვილის მეჭერ-მეტყველურმა სიტყვამ კადეტთა ტაქტიკის უპირატესობის შესახებ გული ვერ მოულბო იმად, ვინც ყველას შემთხვევაში კადეტზე მარცხნით არა სდგას. ეს სომეხ ამომრჩეველთა მხრით იყო ქართულ ეროვნულ იდეალისადმი მიმართული აგრესიული აქტი, და ქართული უკვე გადვიძებული და ეროვნულად გათვითცნობიერებული საზოგადოებრივი აზრი ამას არასოდეს არ დაივიწყებს.

რას გვასწავლის წრევანდელი არჩევნები? მხოლოდ იმას, რომ სოციალდემოკრატების დამარცხება შეუძლიან მხოლოდ ისეთს ჯგუფს, რომელსაც გარკვეული ეროვნული იდეალი აქვს და არჩევნებშიაც ცხადად ამ იდეალით გამოდის. მხოლოდ ეროვნულ იდეალის გარშემო შეიძლება შეიკრიბოს ის ძალა, რომელიც საბოლოოდ ტფილისის გუბერნიაშიც დაამარცხებს სოციალდემოკრატებს და პოზიციას დაუკარგავს. ერის ისტორია განიზომება საუკუნოებით და არა წლობით. ამიტომ გულს ნუ გავიტეხავთ და ვიმედოვნოთ, რომ ასეთი დროც მალე დადგება; მალე მოვესწრებით ისეთს დროს, როდესაც სოციალ-დემოკრატების თარეშობას ბოლო მოღება, მაშინ სომხის ბურჟუაზიასთან კავშირიც მათ ვერაფერს უშველის. ეროვნული პრინციპი იმარჯვებს, იმარჯვებს იმდენად, რომ მხოლოდ სომხის ბურჟუაზიის დახმარებით გახდა შესაძლებელი კარლო ჩხეიძის არჩევა. იმედია ეროვნული გათვითცნობიერება ეხლაც წინ წავა და შეიკრება ფართო მასაში, რომელსაც ჯერ ისევა სწამს სოციალ-დემოკრატების ჩვენი ხალხისთვის მავნებელი და სომხის ბურჟუაზიისთვის სასარგებლო მოღვაწეობა.

არ. ჯ—შვილი.

ქართული პრესა

ყოველ-კვირეული ჟურნ. „კლდე“ ფრიად უცნაურს ამბებს გადმოგვცემს ბათომის ოლქის სახალხო სკოლების ინსპექტორის ბ-ნ ტერ-გასპარიანცის მოღვაწეობის შესახებ. აი რასა ვკითხულობთ ამის გამო ჟურნალ „კლდე“-ში:

„გაზეთები ტერ-გასპარიანცს სოციალ-შოვინისტად აგვიწერენ. მისი ბრძოლა ყველასადმი შიმდეგი ყოფილა?—რომელი ეროვნებისა ხართ? არა გვგონია ჩვენში მშიშრები იყვნენ, რომ ტერ-გასპარიანცთან თავისი გვარ-ტომობა ვინმე დამალოს, მაგრამ მაინცა გვსურს შევეკითხოთ ბატონ ტერ-გასპარიანცს: რა საჭიროა ორმა მილიონმა ქართველმა ხალხმა ხახა დააღოს და წამდა-უწუმ იძახოს:—დიახ, ჩვენ ქართველები ვართ!

ამას არ ითხოვს არც პედაგოგიური პრინციპი, არც თვით 81 წლის სამოსწავლო გეგმა, რომელსაც ამოეფარა იგი.

ჩვენ, რასაკვირველია, იმ აზრისანი ვართ, რომ ასეთ წრეს გადასული გატაცება მარტო ნაციონალურ ტიპების გამოკვლევის სურვილით არ არის გამოწვეული და ბატონ ტერ-გასპარიანცს სხვა უფრო მაღვნე მიზანი ამოქმედებს, რომელიც საღ პედაგოგიურ პრინციპის მიხედვით ყოველად შეუწყნარებელია. აპარელ ქართველთათვის უარაბახელ დაერევნელ სომხების მოწვევა მასწავლებლებად არამც თუ წინააღმდეგია საღ ლოგიკისა, ჰირ და ჰირ სასაცილოა და მხოლოდ ტერ-გასპრიანცის წრეს გადასულ შოვინიზმის მაჩვენებელია. ქართულ სახალხო განათლების საკითხში აქამდის მხოლოდ ვოსტროგვისებურ შოვინიზმს ჰქონდა ადგილი, მაგრამ თუ ტერ-გასპარიანცის შოვინიზმსაც მოვესწრობოდით, ამას კი არ ველოდით. ვოსტროგოვის მოღვაწეობას სარჩულად, ეგრედ წოდებული, რუსიფიკაცია ედო და იგი, როგორც ერთგვარი სახელმწიფოებრივი საშუალება, მოწონებული იყო თვით მთავრობისაგან. „ორმენიზაცია“ ქართულ სახალხო განათლებაში—ეს მხოლოდ ცოდვილობაა გაცულლუტებულ პატრიოტისა და ჩვენ დარწმუნებული ვართ რომ „ორმენიზაცია“, როგორც რუსული სახელმწიფოებრივი საშუალება, არც არსებობს კავკასიის სამოსწავლო ოლქის სამმართველოში.

ახალი ამბავი

ტფილისი

✦ **კავკასიის ნამესტნიკი გრაფი ი. ი. ვორონცოვ-დაშკოვი** ტფილისში დღეს ჩამოვა;

✦ **დ. ყიფიანის მოკვლის 25 წლის თავი.** 24 ოქტომბერს 25 წელიწადი სრულდება, რაც ქ. სტავროპოლში ვერაგულად მოჰკლეს დაუვიწყარი ქართველი მამულიშვილი დიმიტრი ყიფიანი.

✦ **საქართველოს ეგზარხოსი ინოკენტი** ოთხშაბათს, 24 ოქტომბერს, დილის მატარებლით პეტერბურგს მიემგზავრება.

✦ 25 ოქტომბერს ქალაქის საბჭოს კრებაზე განხილული იქნება ქალაქის გამგეობის მოხსენება ტფილისში **პოლიტეხნიკუმის** გამხსნელ უმთავრეს კომიტეტის დადგენილების გამო, რომლითაც წინადადებაა შემოტანილი [illegible] ქალაქს, რომელთაც ტფილისის უმაღლეს სასწავლებელს დახმარება აღუთქვეს.

✦ **ა. ნ. მილოვი**, ვაჭართა მამასახლისი, პეტერბურგს გაემგზავრა.

✦ **ქალაქის სამხედრო საკრებულომ** დღემდე ჯარში ჩაიწერა 117 ახალგაზრდა. 15 კიცი შესამოწმებლად სამხედრო ჰოსპიტალში გაჰგზავნა.

✦ **ბოტანიკურ ბაღის გასაფართოებლად** ქ-ნ ლოლაძისაგან მიწას ჰყიდულობენ 4, 000 მანეთად.

✦ 20-21 დეკემბერს კავკასიის სამპერატორო საშეურნო საზოგადოების სადგომში (ალექსანდრეს ბაღი) **მეფუტკრეთა საზოგადოება გამართავს გამოფენა-ბაზრობას მეფუტკრების ნაწარმოებისა და ხელსაწყო იარაღებისას.**

✦ **შინაურ ფრინველთა გამოფენაზე.** 22 ოქტომბერს დაიხურა ფრინველებისა და კურდღლების მოშენების მეოთხე მორიგი გამოფენა, რომელიც გამართა რუსეთის სასოფლო-სამეურნეო ფრინველთა მომშენებელ საზოგადოებამ. ამავე დღეს საგანგებო კომისიამ, რომელსაც დავალებული ჰქონდა, ექსპონატების შემოწმება და ჯილდოების მისჯა, გამოაცხადა თავისი შრომის შედეგი. წელს გამოფენა ბევრს აინტერესებდა. ექსპონატებიც ძლიერ ბლომად იყო. გამოფენაზე ყოველ დღე აჩვენებენ მანქანას, სადაც ხელოვნურად იჩეკება წიწილები, ფრინველების კვებას, ფრინველების დაკვლას და სხვა.

✦ **რედაქციამ მიიღო** ქართულ სიტყვა-კაზმულ მწერ. საზოგადოების გამოცემა სალიტერატურო კრებული **„გრდემლი“, წიგნი მეორე.** მაგრამ... რო იცოდე რა გაუმაძღარია ადამიანი, რა ამაყია! სხეულით თუ არა, სულით მაინც განეზიარება შენს უკვდავებას“!

ჩვენ აქ თითქმის მთლად ამოვსწერეთ ეს იშვიათი ნიმუში პოეზიისა. ასეთი აზრიანი და თანაც შესანიშნავის ფერადებით დახატული სურათი იშვიათად შეგხვდებათ ქართულს და რუსულს ლიტერატურაში. ეს ნაწარმოები პოეზიის მშვენიერის, ფორმაში გახვეული ფილოსოფიური და მოქალაქეობრივი ჰიმნია! სამწუხარო და სავალალოა, რომ ასეთი ნიჭის პატრონს ჰოეტ-ლირიკოსს თავის შემოქმედებისთვის გარკვეული გზა და ლიტერატურული ფორმა ვერ მოუძებნია და მისი ტალანტისთვის შეუგუებელ პუბლიცისტურ ხასიათის მოთხრობისთვის მოუკიდნია ხელი! ჩვენი ასეთი კატეგორიული მტკიცება ია ეკალაძის ლირიკოსობისა არ არის დამყარებული მხოლოდ ზემოდ ხსენებულ ნიმუშებზე. ვინ არ იცის, რომ ყველა ნიჭიერ ბელეტრისტის ნაწარმოებში მოიპოვება რამოდენიმე ნამდვილი პოეტიური ადგილები, ბუნების აღწერა იქნება ის, თუ სულიერ მდგომარეობის გამოხატვა. კერძოდ ჩვენი ზოგიერთი პოეტები ხშირად სწერენ ლექსს პროზად, მაგრამ ისეთის ღირსების „ლექსისებური“ ნაწარმოებები, როგორც ია ეკალაძეს აქვს, ჩვენ არ შეგვხვედრია ქართულს ლიტერატურაში. ია ეკალაძე თითქოს ალღოთი გრძნობს თვის ნიჭის სიძლიერეს ხელოვნების ასეთ დარგშიო, ხშირად მიმართავს ხოლმე ხელს ასეთს ფორმას, მის მიერ „ლექსისებურად“ წოდებულს. „ლექსისებურია“ მისი შემდეგი ნაწარმოებნი: **„მთაო მაღალო!“, „ზღვის პირად“, „ამონაკვნესი“, „ფანტაზია“** და **„ტყეშიც“**.

ამ ნაწარმოებთა ფორმის და შინაარსის ვრცელი და დაწვრილებით ანალიზი შორს წაგვიყვანს. ამისთვის მოკლედ გამოვსთქვამ მათ შესახებ ჩემს აზრს.

„ნამდვილი ლირიკული ნაწარმოებია, თუმცა მასში აზრი და ფიქრი ისე ოსტატურად და ხელოვნურად არ არის გახსნილ-გაჭრილი, როგორც „ცაში“. ჰოეზიის ზმინდა ცვრებში ადგილ-ადგილ პუბლიცისტიკა სჭარბობს, მოქალაქეობრივ აზრს პოეზიის სამოსელი ჩამოცრეცია და ცხადად გამოსჩანს მშრალი მორალი, სენტენცია.

„მთაო, მაღალო“ სატირაცაა; მასში სოციალური აზრი მკაფიოდ, პოეტიურად და სიმბოლიურად არის გამოთქმული. აი ნიმუშები:

„მთაო მაღალო! რას მიყურებ აგრე პირქუშად,
ნეტა რას ნიშნავს შენი აგრე გაამაყება?
კი, მთათ ქცეულხარ, ბედისაგან გაღლაღებულო
და მე — გორაკი — აბა შენთან რას გამოვჩნდები!
გიმზერ შორიდან, გულ-ზვიადო, ტყით დაბურულო,
ტ დაჩაგრული მე ჩემს თავსა ვებღუტ-ბუტები:
შენ თუ ცას ეტრფი ტ ამაყათ თავ-დავიწყებით
ოაჟვარდ სივრცეში ვარსკლავთ კრებულს თვალსა ადევნებ,

ენ იქნება ტანჯულთა კვნესას თითოეულის ბედნიერება ვერა ჰფარავს და იმიტომ ნაღვლობ? მაგრამ ვინ მოახწევინებს შენამდის ამ უბედურთა მოთქმა-გოდებას!..

გამხიარულდი, შუბლ-შეკრულო სამყარო, ჩვენ იმედი გადმოგვივლინე და დასტკბი, დასტკბი შენის სიმშვენიერით!..

ხედავ, როგორ აენთნენ მნათობნი? ღრუბლებს ვერცხლის ტახტი შეუკრავთ, შიგ ჩაწოლილა მთვარე, თვალები მიულულავს, გარს ვარსკვლავები შემოუფანტნია, კვდება, დნება შენის ეშხით, უნდა მოწიწებით გეამბოროს, ქვეყნის ამბავი გიამბოს, გაგართოს, გაგახაროს.

არ გინდა განა, შენის სატრფოს გარდა სხვა მოარშიყე! თვით კეკლუცი მთვარე არარაობათ გეჩვენება, არაფრად აგდებ ვარსკვლავთა ბრჭყვიალებას, ქვეყნის ჯავრიც აღარ გაქვს! რას გარინდებულხარ? მზის მეტი არავინ მოგწონს? ოხ, რა ამაყი, რა ერთგულიც კი ყოფილხარ! გაგეცინა? ჰო, ვიცი, ვიცი, რათაც! მზემ შიკრიკები გამოგიგზავნა. მოვდივარო. მორცხვად აბრჭყვიალდა ცისკარი, ხარის პარიამ მზისაგან გამოტანებული უსტარი გადმოგცა. მზის გზის პირად ძოწეული გაიშალა. გაგაკრჭოლა? სხივით არის დაწერილი უსტარი და შიგ უკვდავი გრძნობა გამოხატულა, ხომ? როგორ გაფითრდი, ედემის სიწითლემ გადაგკრა, გულ-მკერდი აგითრთოლა! სად არის ახლა მთვარე, რომ შურით არ ჩაქრება. ეჰ, გაბარულა კიდეც თავის ამალით, მზემ რომ ამოაშუქა. ბედნიერი ხარ, ბედნიერი! შენთან ერთად ხარობს მთელი ქვეყანაც: ტორუა ბუჩქიდან ამოფრინდა, ყვავილ-ბალახთ ჰირი დაიბანეს, ვარდი ნაზარ გაიზმორა და საყვარლად გადაიშალა, კურდღლის ბაჭიამ დანამულს ველზე შეითამაშა, ყელ მაღალი ჯეირანი, ნორჩი შვლის ნუკრი, ტურფა ირემი ველ-მინდორზე გადაიშალა. ბუმბერაზ მთებმა ამაყად გადახედეს ქვეყანას, ამდერდნენ ფრინველები, სიცოცხლემ ფრთა გაშალა. გამობრძანდა ადამიანიც, შენმა ელვარებამ თვალი მოსჭრა და ქოლგა აიფარა. ვერა ხედავ არაფრად გაგდებს? მაგრამ შენც კი ყურადღებას არავის აქცევ, უკვდავს მომაკვდავისა არ გეშინიან!

ოხ, ცაო, ცაო! ნეტავი მეც შენსავით ბედნიერი ვიყო! ნეტა ცვრად მაინც ვიქცე, რომ ყოველ დილით ჩემს სატრფოს პირი დავბანო ხოლმე; ნეტა ცრემლად ვიქცე, რომ ტანჯულთა თვალზე შევაშრო და მწუხარება სიხარულად შეუცვალო. ჩემი ჯავრი აღარ გაქვს, ჰა? ჩაეკარ, ჩაეგრიხე მზის სხივებს, დადნი, ნეტარებით აენთე? თუ კარგი არ გემეტება ჩემთვის, ეკლად მაინც მაქციე, რომ ბოროტებას თვალში გაგეჩხირო, ან ეფირად მაქციე მაინც, მაგრამ გრძნობას ნუ წამართმევ! მე მინდა მარად თვალ-ყურს ვადევნებდე ქვეყანას, გავიგო როდის მოეღება ბოლო მტარვალებს, უკვდავი თუ არა სატრფოს ფიცი, უანგარო თუ არა „ქვეყნისთვის თავდადებულთა“ მოქმედება?.. ყურს არ მიგდებ? აბა რაღა ჩემი ჯავრი გაქვს! შენ უკვდავი. მე მომაკვდავი ან კი რა გვაქვს საერთო.

„ლექსისებურია“ მისი შემდეგი ნაწარმოებნი: **„მთაო მაღალო!“, „ზღვის პირად“, „ამონაკვნესი“, „ფანტაზია“** და **„ტყეშიც“**.

ამ ნაწარმოებთა ფორმის და შინაარსის ვრცელი და დაწვრილებით ანალიზი შორს წაგვიყვანს. ამისთვის მოკლედ გამოვსთქვამ მათ შესახებ ჩემს აზრს.

„ნამდვილი ლირიკული ნაწარმოებია, თუმცა მასში აზრი და ფიქრი ისე ოსტატურად და ხელოვნურად არ არის გახსნილ-გაჭრილი, როგორც „ცაში“. ჰოეზიის ზმინდა ცვრებში ადგილ-ადგილ პუბლიცისტიკა სჭარბობს, მოქალაქეობრივ აზრს პოეზიის სამოსელი ჩამოცრეცია და ცხადად გამოსჩანს მშრალი მორალი, სენტენცია.

„მთაო, მაღალო“ სატირაცაა; მასში სოციალური აზრი მკაფიოდ, პოეტიურად და სიმბოლიურად არის გამოთქმული. აი ნიმუშები:

„მთაო მაღალო! რას მიყურებ აგრე პირქუშად,
ნეტა რას ნიშნავს შენი აგრე გაამაყება?
კი, მთათ ქცეულხარ, ბედისაგან გაღლაღებულო
და მე — გორაკი — აბა შენთან რას გამოვჩნდები!
გიმზერ შორიდან, გულ-ზვიადო, ტყით დაბურულო,
ტ დაჩაგრული მე ჩემს თავსა ვებღუტ-ბუტები:
შენ თუ ცას ეტრფი ტ ამაყათ თავ-დავიწყებით
ოაჟვარდ სივრცეში ვარსკლავთ კრებულს თვალსა ადევნებ,

ჩვენი ბელეტრისტები

ია ეკალაძის შემოქმედება.

(მოთხრობები. ტ. I, 1904 წ.)

I

(შემდეგი *)

ბ. ია ეკალაძის „**ცას**“ (ლექსი პროზად) შეუდარებელი განხორციელებაა ბუნებისა. ავტორი გვიხატავს მოკლედ, მაგრამ კოხტად, ლამაზად სურათს და ბაიერონისებურად, შესანიშნავის ხელოვნებით, მასში ჩააქსოვს ღრმა აზრს, მწარე ფიქრებს, მგზნებარე და აბობოქრებულ გრძნობას ცხოვრებაზე, ადამიანზე და მის ბედიღბალზე. აზრ-იდეით, ცხოვრების ვითარებით და მოვლენათა განსჯვრეტით ეს ნაწარმოები უფრო ზოგადია, უფრო ფართეა, ვინემ **„ჩემი ცოდვა გქონდეს“**, სადაც მხოლოდ ღალატი და გაუტანლობაა დასურათებული. ავტორი ამ ესკიზში გამოდის ყველა ტანჯულთა და მაშვრალთა ქომაქად. ცას სძულს მტარვალი, ზიზღით შეჰყურებს ძალმომრეობაზე აგებულ ბედნიერებას და ნატრობს, როდის დადგება ისეთი დრო, როდესაც აღიგვება მტარვალთა სახელი და ყალბი შარავანდედი სამარცხვინო ძოწეულად შეეცვლებად.

პოეტი მიჰმართავს მზის სხივებს მოკლებულ ცას და ეკითხება: „რას მოიღრუბლე, შუბლი რად შეიკარ, თეთრ-ლურჯად მოკამკამე სამყარო? მზე ჩაესვენა? გენაღვლება განა, გული გეხურება და ფერი მიგდის, შენს სატრფოს რომ შორდები? აგერ აღმოსავლეთით მოპირქუშდი კიდეც. ცრემლი გერევა, ღრუბლებს ეფარები, რომ თავი შეიმაგრო. მხოლოდ შენი და... მორცხვად იღიმება, ჩამავალ მზეს ეალერსება, ფითრდება, ცახცახებს, ღიმილი მწუხარებად ეცვლება.

სულ მთლად დაწუხდი კიდეც, გლოვის კაბა ჩაიცვი, აღარ გინდა ულურო ქვეყანას? მერე რა გაღონებს? მალე, ძალიან მალე ამოცურდება ქვესკნელიდან ბადრი მთვარე და გულ-მკერდს დაგიკოცნის, ნაღვლიან სახეს შარავანდედით შეგიმოსავს, შენთან ერთად სევდიან სხივს დაადურქვევს და ღრუღების თაიგულს მოგართმევს: ზედ აასხავს ვარსკვლავთა კუნწულებს, ირმის ნახტომით შეჰკონავს და ხომლის ჯინჯილს გაუკეთებს. მაინც რა გინდა? ოხ, რა ძლიერად გყვარებია მზე!

აბა, დახე როგორ აციმციმდა ვარსკვლავთა კრებული, რა გაუბედავად მიმოსრიალებს მთვარე, რა ოქროს ფრად დაღება შენი შავი სუდარა! ქვეყანამ ნეტარებათაც კი დაიძინა, ტკბილი სიზმრები შემოიბურა, შენი ეშხით დადნა, დაილია, ღრუბლები დაიბნა, რომ ყური დაუგდოს ძირს, მშვენიერ ვარდ-ნარში ხელიხელ გადახვეულ შეყვარებულთ. ნუ გეშინიან, შენ ყველაფერს გიამბობს. იქნება არაფერი გჯერა ადამიანის ფიცისა? ნუ, ნუ იქნები ეგრედ ურწმუნო, შენს მწუხარებას ქვეყნის ავკარგიანობას ნუ დაუნაცვლებ!

*) იხ. „სახ. გაზ.“ № 728

ქართოფილი, რომლის მსგავსიც ჯერ ქართლში არ მოსულა.

ბათუმი

✦ 20 ოქტომბერს, როდესაც საარჩევნო დარბაზში შემოვიდა ამომრჩეველი **აკაკი ჩხენკელი**, ადმინისტრაციამ დააპატიმრა, როგორც ადმინისტრატიულად გადასახლებული (დონის როსტოვში) და თავის ნებით ჩამოსული. ხოლო როდესაც ბ-ნი ჩხენკელი დეპუტატად აირჩიეს, ადმინისტრაციამ გაანთავისუფლა იგი. ჩხენკელი ქუთაის გაემგზავრა.

სიღნაღი

✦ **ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების** სიღნაღის განყოფილების წევრთა კრება 14 ოქტომბერს მოხდა [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ...

ვილნა. სახელ. სათ. დეპუტ. აირჩიეს: ციუნელისი, უპარტიო სვენიცკი, მაცეევიჩი და პოლ-კოლოს წევრი პუტაკამერი.

ვოლოგდა. სახელმწ. სათ. დეპ. აირჩიეს ზომიერი მემარჯ. კაბანოვი, ზომიერი მემარჯ. მოჟაისკი, მემარჯ. დეკანოზი გვოზდევი.

კალიში. დეპუტატად აირჩიეს პარჩევსკი.

კიევი. მეორე კურიაში აირჩიეს კადეტი ივანოვი.

კოსტრომა. დეპუტ. აირჩიეს. კადეტი მუხინი, კადეტი შჩულებპნიკოვი, კადეტი გერასიმოვი.

კოსტრომა. დეპუტ. აირჩიეს. მემარცხენე შაგოვი, პროგრესისტი ზუზინი, პროგრესისტი კონოვალოვი.

კოვნა. რუსთა მცხოვრების დეპუტატად აირჩიეს მემარჯვენე ვასელჩიკოვი.

ნოვგოროდი. დეპუტ. აირჩიეს: მემარჯვენე კირშინი, ოქტომბრისტი გრაფი ბენიგსენი ზომიერი მემარჯ. მილიუტინი, ნაციონალისტი პოლოვცევი და ოქტომბრისტი ტიტმარევი და გრიმი.

კალუგა. დეპუტატად აირჩიეს: ოქტომ. სმელოვი, ოქტომ. იანოვსკი, კადეტი ნოვოსილცევი, კადეტი გრაფი ორლოვ-დავიდოვი, ოქტომბრისტი დმიტრიუკოვი.

პეტროზავოდსკი. დეპუტ. აირჩიეს: მემარჯ. არისტრახოვი, მემარჯ. ნეელოვი, ოქტომბრისტი კაზანსკი.

პენზა. დეპუტ. აირჩიეს: მემარჯ. ხარიტოვი, ოქტომბრ. თავ. ვოლკონსკი, ოქტომბრისტი უნკოვსკი.

პერმი. დეპუტ. აირჩიეს: ნაციონალისტი პერეკოზჩიკოვი, ზომიერი მემარჯ. ბუსანიტი, ნაციონალისტი დეკანოზი ბლაგონრავოვი, კადეტი სტეფანოვი.

რიაზანი. დეპუტ. აირჩიეს: მემარჯ. მილიაკოვი, მემარჯ. კუზმინი, ოქტომბრისტი იარცევი.

პეტერბურგი. გუბერნიაში დეპუტ. ამოირჩიეს: ოქტომბრისტი ევსეევი, ოქტომბრისტი ზინოვიევი, პროგრესისტი პოსტნიკოვი, მემარცხენე ბადაევი.

იაროსლავი. დეპუტ. აირჩიეს: ზომიერი ბელიაევი, მემარჯ. რატკოვროჟნოვი, ოქტომბრისტი ჩერნოსვისტოვი, ურუსოვი, ოქტომ. ტუჩკოვი.

სუვალკი. დეპუტ. აირჩიეს ზომიერი ლუაკაიტისი.

უფა. აირჩიეს კადეტი სიჩევი, კადეტი ბელგუნოვი გუტოპო, მუსულმანთა ფრაქციის წევრი ოსტიამოვი, კადეტი კატანსკი.

ეკატერინოდარი. აირჩიეს კადეტები ბარდიჟი და ნიკოლაევი.

ბათომი. აირჩიეს აკაკი ჩხენკელი, სოციალ-დემოკრატი.

სარატოვი. აირჩიეს მემარჯ. რიბლოვი, პროგრესისტი გოტოვიცკი და სოციალ-დემოკრატი კერესკი.

სტავროპოლი. არჩეულია: მემარჯვენე მიროშნიჩენკო, მემარჯ. იარიგინი, პროგრესისტი სტარლიჩანოვი.

თემენ-სან-ბურო. აირჩიეს ოქტომბრისტი დალგატი.

ელისავეტპოლი. აირჩიეს: პროგრესისტი ჯაფაროვი, პროგრესისტი პაპაჯანოვი.

ვორონეჟი. არჩეულია მემარჯვენე კოტლიარევი.

რუსეთი

გუჩკოვის მოხსენება.

მოსკოვში საარჩევნო ბრძოლა იყო გაჩაღებული. იმართებოდა წინასწარი კრებები, საცა კადეტების და მემარცხენე პარტიების მჭერმეტყველნი ერთმანეთს ებრძოდნენ ოქტომბრისტები კი არსად სჩანდნენ, თითქოს არჩევნების ბედ-იღბალი არც კი აინტერესებთო. 15 ოქტომბერს საარჩევნო კრება გამონაკლის შეადგენს. ეს კრება არც კი შეიძლება საარჩევნოდ ჩაითვალოს, რადგანაც განსაკუთრებით ოქტომბრისტები დაესწრნენ და აზრის შეხლა-შემოხლა არა ყოფილა. გუჩკოვმა წაიკითხა მოხსენება, სახელმწიფო სათათბიროს მოქმედებისა. პირველ ყოველისა გუჩკოვმა აღნიშნა, რომ მესამე სათათბირომ სახალხო წარმომადგენლობას ფესვი გაუმაგრა და მტკიცე ნიადაგზე დაამკვიდრაო. ოქტომბრისტების პარტია, გუჩკოვის განმარტებით არის „ხელშეკრულება მოსავრობისა და ხალხის ურთი-ერთობისა“. შეცდომად ხომ არ ჩაეთვლება ოქტომბრისტებს ის საქციელი, რომ მთავრობას ნდობით ეკიდებოდნენო,—იკითხა გუჩკოვმა. ამ საკითხს მოხსენებით პასუხი გასცა გუჩკოვმა. მოავრობის ნდობით მოკიდებამო რუსეთს ბევრი კარგი შესძინა და ბევრი სასარგებლო რამ გააკეთაო. მართალია, დღეს-დღეობით სანუგეშო არაფერია, თითქმის დაპირებულის ასრულება არა სჩანსო,—სთქვა გუჩკოვმა,—მაგრამ ოქტომბრისტებსა სწამთ რუსეთის ბედნიერება, სწამთ, რუსეთი წყვდიადს თავს დააღწევს და ნათელ გზაზე გავაო. როგორც ჰხედავთ, გუჩკოვის სიტყვა დიდ იმედიანობით არის გაჟღენთილი; საუბედუროდ სიტყვის პირველი ნაწილი არ ეთანხმება მეორე ნაწილს სევდიანისა და ნაღვლიანის გულით აღნიშნა გუჩკოვმა. რომ ადმინისტრაციის მოქმედება საარჩევნო ბრძოლაში არა კეთილ-სასურველიაო. კადეტებს საარჩევნო კრებებზე თვისი სახელის ხსენება არ შეუძლიანთ და იძულებულნი არიან ეზოპის ენით ილაპარაკონო. გუკოვმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია სასულიერო წოდების გამოლაშქრებას საარჩევნო ბრძოლის ასპარეზზე და აღნიშნა მღვდლების უმწეო მდგომარეობა, რაც აიძულებს მათ უეჭველად მემარჯვენე დეპუტატი აირჩონო. ეს ღრმა შეურაცყოფაა სამღვდელოებისა, მათი ავტორიტეტის აბუჩად აგდებაო“,—სთქვა გუჩკოვმა. „მთელს რუსეთში, განაგრძო მან—მათი აღმატებულება და მათი უგანათლებულესობა თათბიროობენ, სიებს ადგენენ და მათთვის სასურველი დეპუტატები გაჰყავთო. შედეგი ამისი ის იქნება, რომ მეოთხე სათათბიროს ექნება დამდა „მათი აღმატებულების ნებართვით და მათი უგანათლებულესის კურთხევითო“. უკანასკნელმა სიტყვებმა განუწყვეტელი ტაშის ცემა გამოიწვია.

გუჩკოვი აქებდა მესამე სათათბიროს მოქმედებას და მეოთხე სათათბიროს მოქმედებისას კი „რა მოგახსენოთო“, ბძანებდა. (რუსკ. ვედომ.)

თეატრი და ხელოვნება

ქართული თეატრი

„სამეგრელოს მთავარი ლევან“. ისტ. დრ. 5 მოქმედ. ვ. ყიფიანისა.

ყველასათვის ცხადი უნდა იყოს ის გარემოება, რომ ჩვენს დღევანდელ თეატრს მოსწავლე ახალგაზდობა და საზოგადოების ეგრეწოდებული დემოკრატიული ნაწილი ასაზრდოებს. ესენი არიან სწორედ, რომ შავს პირობებში მყოფ ჩვენს მსახიობთ იმედის მცირე შუქს მაინც ჰფენენ და შრომის ხალისს არ უკარგავენ. ეროვნული სცენის ამ უანგარო მოტრფიალეთ რეპერტუარიც თავისი, განსაკუთრებული აქვთ. იგინი ყოველთვის დიდის ხალისით ესწრებიან ისტორიულ შინაარსის წარმოდგენებს, რომელნიც, სხვა პიესებთან შედარებით, ყოველთვის უკედ დაიდგმის და უკედვე სრულდება ხოლმე. თვით მსახიობნიც თითქოს უფრო თავისუფლად მოქმედებენ და სუნთქვენ ასეთ პიესებში. არც გასაკვირველია, რადგან ჩვენი თეატრის რეპერტუარში ისტორიულ პიესებს დღემდის უპირატესობა ჰქონდა და სწორედ ამგვარი ხასიათის ნაწარმოებზე არიან აღზრდილნი, როგორც მსახიობთა უმეტესობა, ისე თეატრში მოსიარულენიც. გუშინდელმა წარმოდგენამ ნათელჰყო ზევით გამოთქმული მოსაზრება. ძვირად გვინახავს ქართულ სცენაზე ისე მწყობრად, ისე შეთანხმებულად ასრულებული პიესა, როგორც გუშინ. სწორედ ამ ძველი სკოლის ნაწარმოებში გამოიხატა მთელი თვისი სისრულით ჩვენი მსახიობების ძალა და ნიჭი. თუ მხედველობაში არ მივიღებთ წვრილმანებს, რომელნიც პიესის დეფექტად უფრო უნდა ჩაითვალოს, ვიდრე თვით მოთამაშეთა, უკეთეს ასრულებას ვერვინ ინატრებდა.

ბ-მა გუნიამ (ლევანი) უტყუარი სისწორითა და სრულის განსახიერებით ალადგინა სამეგრელოს „დავით ალმშენებელის“ ისტორიული სახე. განსაკუთრებით მომხიბლველი იყო მისი თამაში იმ ადგილებში, სადაც ლევანის სულს ორმაგობის საშინელება ჰგლეჯს. მდიდარი მიმიკა, თავისუფალი მოქმედება და როლის შესაფერი „ალლური“—აი ბ. გუნიას გუშინდელი სამკაული.

ღირსეული თანამოზიარე იყო ლევანის როლის ამსრულებლისა ბ. ვ. შალიკაშვილი. პირველ გამოსვლისათანავე მიიპყრო მან ჩვენი ყურადღება. ხომ მოგეხსენებათ, რომ ნიჭიერი მსახიობი სულ უმნიშვნელო მოძრაობით გამოხატავს მას, რასაც სხვა რთული ჭაპან-წყვეტით ვერ გადმოგცემთ. როდესაც ლევანი და არჩილი ხმლით შეუტევენ ერთმანეთს, გიორგი ძლივის უსწრაფეს აუკრავს იარაღს არჩილს და ხმალს ხელიდან გაადგებინებს. ბ-მა შალიკაშვილმა ისეთი მოხერხებით აასრულა ეს სცენა, რომ მაშინვე მიიპყრო მაყურებლის გულისყური. საზოგადოდ, მისმა ბუნებრივმა მოქმედებამ, კილომ და როლის სინამდვილით გაცხოველებამ აღტაცებაში მოიყვანა საზოგადოება.

მშვენიერი არჩილი იყო ბ. ზარდალიშვილი. თვისი დაკვირვებული თამაშით, როგორც ყოველთვის, მან განუზომელი სისრულით წარმოგვიდგინა ლაღი, სიყვარულით გატაცებული მეჯნური დედოფლისა. ბ. კ. მესხმაც მოხერხებულად განსახიერა გაიძვერა იმერლის, პაატას როლი, რომლის სულის საზრდოსაც მხოლოდ ინტრიგების დაესრულებელი ქსელის გაბმა შეადგენს. ცოტა რომ მეტი სიმსუბუქე ყოფილიყო მოქმედებისა, როლი უფრო მოიგებდა.

არც ქალთა როლების ამსრულებელნი იყვნენ წუნ-დასადები. ქ-მა დავითაშვილმა ჩვეულებრივის წრფელის გრძნობით გაათბო დედოფლის როლი და საუცხოოდ გადმოგვიშალა თვალწინ მისი უმანკო სულის მძიმე ტანჯვა.

დარეჯანის როლში პირველად ვნახეთ ქ-ნი ა. ქიქოძე და, სიმართლე უნდა ვაღიაროთ, მისმა მგრძნობიარე და გონიერ დაკვირვებით განმტკიცებულმა მოქმედებამ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. დარეჯანის როლი ერთ უძნელეს და ურთულესთაგანია მთელს პიესაში, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ქ-ნმა ქიქოძემ ღირსეულად გაასულდგმულა იგი.

ქ-ნი თ. გოგოლაშვილი ქეშმარიტი სახე იყო ლევანის დის, მარიამისა, რომლის სიმპატიურმა სულისკვეთებამ ღირსეული გამომხატველი ჰპოვა მასში. მადლიერი როლი მადლიერისავე ამსრულებლის ხელში იყო და, საკვირველი არაა, თუ ქ-ნ გოგოლაშვილის მოქმედებამ შესაფერი გავლენა იქონია მსმენელებზე.

თეატრი გაჭედილი იყო ხალხით, ბევრი უადგილობისა გამო უკანვე დაბრუნდა. **კოლხი.**

წერილი რედ. მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო!

ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის საშუალებით უღრმესი მადლობა გამოუცხადო ბ-ნ გიორგი სალარაძეს, რომელმაც ნივთიერი დახმარება აღმომიჩინა ბრიუსელში ყოფნის დროს: ერთხელ ოთხი თუმნით, მეორეხელ კიდევ, წამოსვლის დროს ექვსი თუმნით, ამასთანავე დიდ მადლობას ვწერავ ბ-ნ გოკირიძეს და იმ პირთ, რომელნიც მონაწილეობას იღებდნენ და ხელს უწყობდნენ ბ-ნ გ. სალარაძეს ჩემ სასარგებლოდ გამართულ სალიტერატურო საღამოებზე.

პატივისცემით **დ. კასრაძე.**

გულის-წყრომა. გაზეთ „ზაკავკ. რეჩ“. მე-234 ნომერში წავიკითხე, დამაფასებელ ლ. ფურცელაძის საქციელის შესახებ კ. ხერხეულიძესთან. რაც უნდა დამნაშავე ყოფილიყო კ. ხერხეულიძე ლ. ფურცელაძესთან მას მაინც უფლება არა ჰქონდა, დაბრმავებულ ადამიანს ხელით შეჰხებოდა. თუმცა ჩემი გულითადი მეგობარია ლ. ფურცელაძე, მაგრამ მე მაინც მას ჩემს გულის წყრომას ვუცხადებ ამ არა საკადრის საქციელისთვის.

დუშიკო ფალავანდიშვილი.

გამოსაღები ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა

(ზამთრობით).

15 ოქტომბრიდან.

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: სამგზ.-საბარგო № 8, საღ. 7 ს. 26 წ. **ჩქარი** № 2, დღ. 10 ს. 14 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 36 წ. **სამგზავ.** № 6, ნაშუადღ. 6 ს. 31 წ. **ნარეკი** № 106. ღილ. 5 ს. 53 წ.

ბათომისაკენ: სახ. № № 107, დილ. 4 ს 20 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 4 ს. 38 წ. **საფ.** № 3, დილ. 7 ს. 54 წ. **სახ.** № 4, საღ. 9 ს 4 წ. **სახ.** № 11, ღამ. 10 ს. 2 წ.

ერევნისაკენ: საფ. № 4/3, ღამ. 1 ს. 11 წ. **სახ.-საბ.** № 8|7, ნაშუადღევი 1 ს. 6 წ. **სახ.-საბარგ.** № 6/5, საღ. 8 ს. 10 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 9/10 ნ, ნაშ. 3 ს. 17 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან. ნარეკ. № 107, ღამ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 3 ს. 46 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. **ჩქარ.** № 1, საღ. 9 ს. 10 წ. **სახ.-საბ.** № 7, დილ 11 ს. 55 წ.

ბათომიდან: სახ. № 12, დილ. 8 ს. 50 წ. **საფ.** № 4, ღამ. 11 ს. 32 წ. **სახ.** № 6, ნაშ. 5 ს. 56 წ. **ნარეკ.** № 106, დილ. 5 ს. 15 წ.

ერევნიდან: სახ.-საბ. № 83/7 ნაშ. 5 ს. 28 წ. **სახ.** № 43, დილ. 8 ს. 0 წ. **სახ.-საბ.** № 65, ნაშუადღ. 1 ს. 28 წ.

ბორჯომიდან: სახალ. № 9|10 ნ, დილ. 11 ს. 22 წ.

მიხაილოვიდან სურამში: სახ.-საბარგ. № 61, ღამ. 2 ს. 18 წ. **სახ.-საბ** № 63, დილ. 5 ს. 30 წ. **სახ.-საბ** № 65, ნაშ. 12 ს. 48 წ. **სახ.-საბ.** № 67, ნაშ. 3 ს. 13 წ. **სახ.-საბ.** № 69, საღ. 7 ს. 53 წ. **სახ.-საბ.** № 71, საღ 9 ს. 20 წ.

სურამ.-დან მიხაილოვში: სახ.-საბარ. № 60, ღამ. 1 ს. 22 წ. **სახ.-საბ.** № 62 დილ. 4 ს. 38 წ. **სახ.-საბ.** № 64, დილ. 7 ს. 8 წ. **სახ.-საბ.** № 66, ნაშ. 1 ს. 15 წ. **სახ.-საბ.** № 68, საღ. 6 ს. 38 წ. **სახ.-საბ.** № 70, საღ. 8 ს. 26 წ.

ქუთაისიდან რიონში: სახ. № 77, დილ, 5 ს. 28 წ. **სახ.** № 79, დილ. 10 ს. 14 წ. **საბ.** № 81, ნაშ. 2 ს. 3 წ. **სახ.** № 83, ნაშ. 5 ს. 48 წ. **სახ.** № 85, ღამ. 11 ს. 58 წ.

რიონიდან ქუთაისს: სახ. № 76, ღილ. 5 ს. 25 წ. **სახ.** № 78, დილ. 11 ს. 2 წ. **სახალ.** № 80, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** 82, საღ. 6 ს. 55 წ. **სახ.** № 84. ღამ. 1 ს. 58 წ.

ქუთაისიდან შორაპანს: სახალხო № 29/30, ნაშ. 5 ს. 23 წ.

შორაპანიდან ქუთაისს სახ № 27|28, დილ. 8 ს. 30 წ.

ფოთიდან სამტრედ. და **ქუთაისს: სახ.** № 26, დილ. 6 ს. 6 წ. **სახ.** № 4 II, დილ. 11 ს. 9 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 1 წ. **სახ.** № 8 II, საღამ. 9 ს. 10 წ.

სამტრედიიდან ფოთში; სახ. № 3 II, შუადღ. 1 ს. 57 წ. **სახ.** № 7 II. საღ. 7 ს. 24 წ. **სახ.** № 5 II, საღ. 7 ს. 59 წ. **სახ.** № 25 II, ნაშ. 6 ს. 18 წ.

ბათომ.-დან ქობულეთსა და **ნატანებში: სახ.** № 18, 53, 11 ს. 13 ს. **სახ.** № 14, დილ. 5 ს. 43 წ. **საფ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ქობულეთ.-დან ბათომს: სახ. № 13, დილ. 7 ს. 4 წ. **სახ.** № 15, ღამ. 12 ს. 23 წ. **სახალხ.** № 17, ნაშ. 5 ს. 47 წ.

ნატანებიდან ბათომს: სახ № 17, ნაშუად. 5 ს. 20 წ.

ბათუმიდან ქობულეთში. სახ. № 18, ღამ. 11 ს. 13 წ. **სახ.** № 14, დილ. 5 ს. 43 წ. **სახ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომიდან ნატანებს: სახ. № 16, ნაშუადღ. 4 ს. 24 წ.

მიხაილოვ.-დან ბორჯომს. სახ. № 46, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 65, საღ. 9 ს. 14 წ. **სახ.** № 86, დილ. 5 ს. 25 წ.

ბორჯომ.-დან მიხაილოვში: სახ. № 36, ნაშ. 12 ს. 35 წ. **სახ.** № 55, დილ. 5 ს. 58 წ. **სახ.** № 76, ღამ. 12 ს. 41 წ.

სასანიტარო ექიმები

უბნები: 1, 2—9 **ვ. ფომინა-ოსიპოვისა** ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის **ბაზარში ქრ. ლ. ქალანთარი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ., 517).

5—6 **ი. ვ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვსკი, 10. ტელ, 645).

0, 11—12 **ვ. ბ. მირაქოვი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნათიშვილი** (ვორონცოვის ძეგლთან, მონუმენტნი შესახვ. 5. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესიერების შემოღებაში და სადაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეჰნიშნავენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდიან და სხ.—დაუყონებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე. რუსის ბაზარში, თათრის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაკნის მოედანზე.

უფასო საექიმო დახმარება

ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები

1—2 **გ. ბ. გედბლინი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).

3—4 **ზ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).

5—6 **ტ. ზ. თბილისიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).

6—7 **შ. ბ. მიქელაძე** (ავლაბარში, კახეთის ქ., 1, ტელ. 715).

8—9 **ნ. დ. ხატისოვი** (კუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7, ტელ. 715).

10, 11—12 **ბ. ი. შჩერბინინისა** (დიდუბეში, საგურამოს ქ. 5. ტელეფ. 71.

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანის ქუჩა, 9.
ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.
ხარფუხისა—ვორონცოვის ქ. 55.
კუკიისა—ჩერქეზიშვილისა, 1—18.
დიდუბისა—საგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალენი არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმო დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ ავადმყოფის ბინაზედაც ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ უბრალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიეს, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჭარო შემთხვევებისა, როცა დახმარება დაუყოვნებლივ უნდა მისცეს.

გემების მიმოსვლა

(ზამთრობით)

15 ოქტომბრიდან,

შავ-ზღვაზე.

(დრო ტფილისის საათითაა აღნიშნული).

„ვაჭრობა-ნავოსნობის“

საზოგადოების გემები.

ბათომიდან გადის:

1) პირდაპირი, **საფოსტო** გემი **შაბ.**, და **კვირ.**, ღამ. 12 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

№ 1. **ოთხშ.**—შუა ღამის 1 ს, 58 წ.
№ 2. **პარასკეობ.**, შუაღამის 1 ს. 58 წ.
№ 1. **სახ., შაბათ.**, ნაშუადღ 2 ს. 58 წ.
№ 2. **ორშაბ.**, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომში მოდის:

ოდესიდან პირდაპირი, **საფ., პარ.**, დილ. 6 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

№ 1. **ორშ.**, საღ. 9 ს. 58 წ.
№ 2. **ოთხშ.**, საღ. 8 ს. 18 წ.
№ 1. **სამშ., პარ.** საღ. 8 ს. 58 წ.
№ 2. **კვირ.**, საღ. 6 ს. 40 წ.

კასპიის ზღვაზე.

„კავკაზი და **მერკური“**

საზოგადოების გემებისა.

ბაქოდან გადის:

კრასნოვოდსკს, ყოვ.-დღე საღ. 4 ს. 40 წ.
ენზელს პირდაპირი, **პარ.**, და **სამშაბ.**, ნაშუადღ. 4 ს. 40 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

ასტარას, ხუთშ. ნაშუადღ. 5 ს. 25 წ.

ბაქოში მოდის;

კრასნოვოდსკიდან ყოველ-დღ. დილ. 9 ს. 40 წ.
ენზელიდან ორშ. და პარ., დილ. 60 ს. 5 წ.
ასტარიდან კვირ., ირგვლ. მოს. დილ. 4 ს. 44 წ.

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. კურდღელაშვილი.

განცხადებანი

სამკურნალო

ექიმთა საზოგადოებისა

მუდმივის საწოლებით.

გადავიდა ახალ გინაზე

მიხეილის ქუჩა, № 49 და რეუტოვინ მისახვევი № 2. ტელეფონი № 1026.

ავადმყოფებს იღებენ:

ალაჯანოვი მიხ.—საშარდე ორგანოთა, ათაშახგისა და კანის სნეულებისა—ნაშუად. 12—1 ს.

ვნუკოვი მ. პ.—ქირურგიულ სნეულ. ნაშუად. 1—2 საათამდე.

ეგიაზაროვი ი. ნ.—შინაგან, ნევრვებისა სულით-ავადმყ. ელექტროთერაპატია დილ. 11—12 საათამდე.

კიმონტი გ. პ.—ქირურგიულ სნეულ. დილის 11—12 საათამდე.

მაგაკიანი გ. ნ.—შინაგან სნეულებ. და ბავშვების ავადმყ. დილ. 11½—12½ საათ.

შამაში ი. ი.—ქირურგიულ ავადმყ. 12—1 საათამდე.

ავილოვიცა ა. ა.—კბილის ავადმყ. 9½—11½ საათ.

სამკურნალოში სწამლობენ ელექტრონითა და მასაჟით. ახდენენ გამოკვლევას მიკროსკოპიულ, ბაქტეროლოგიურსა და ქიმიურს. ყველაფერ ულრიან. ძიძებს ამოწმებენ. რჩევის ფასი ათი შაურიდ. ოპერაციები და კონსულტაცია მორიგებით.

სამკურნალოს სტაციონალური განყოფილება შესდგება საზოგადო პალატისა და ცალკე ნომრებისაგან.

წამლობა „606“-ით და 914. 1513 **ძმ. პ. გ.** და **მ. ლომაძე.** 1560.

„606“—11—12 ს. შეშხაპუნება

კონსულტაციურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ჭირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. აგასარიანი: 1—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. ხაბეიროვ ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. ბ. ბაგეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

გ. ი. ბურგენოვი: 12—1 ს. საბეიროვ, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინ. კანი ცაბაგშვთ და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელ ქიანი** 1—2 ს. საბეიროვ დ. ქალების ავად.

საღამოთი:

მ. გ. ბაგეტისიანცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთა ვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნავასარდიანი.**
1078

ჭიათურის

შავი-ქვის საბრეცხ მექარხნეთა საყურადღებოდ: სატრიალებელი ღვედები Т-ва „Треугольникъ“-ისა წარმომადგენელი ჭიათურაში: **ძმ. პ. გ.** და **მ. ლომაძე.** 1560.

გამოსულია და იყიდება

ი. გედევანიშვილის პიესა

„გამცემი“

დრამა 3 მოქმედ. ფასი 25 კ.

გამოსულია და იყიდება

არჩილ ჭოლოჭაძის

თხზულებანი:

I ტ „ეროვნულ პრობლემის გარშემო“ ფასი „ „ „ 75 კ.
II „ „ჩვენი საზოგადოებრივობა „ „ „ „ „ 80 „
III „ „ნაბაზრევი“ „ „ „ „ „ „ „ 65 „
IV „ წერილები „ცნობის ფურც.“-„მოამბ.“ 1901—1902 წ. „ 85 „

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის მაღაზიაში

ისყიდება აკაკის თხზულებანი:

აკაკის რჩეული ლექსები ფასი	10 კ.	— ორი პუბლიც. სტატია	10 „
— ალექსი	10 „	— ოცნება	10 „
— ბაგრატ დიდი	10 „	— სიტყვა თქმული ერთს არჩევანზე და საუბარი მამა-შვილს შუა	10 „
— გამზრდელი	5 „	— სიმღერა	15 „
— გოგია მეჩონგურე	5 „	— ყვითელი სანთელი	10 „
— გორის ციხე	5 „	— ქუთათლის სიზმარი	5 „
— დათუნა გოცირიძე	5 „	— ჩემი ნაწერები	75 „
— თამარ მეფე	5 „	— ჩემი თავგადასავალი 1 მ.	— „
— იგავ-არაკნი ნათარგმნი	50 „	— წმინდა ნინო	20 „
— ოთია მესხი და ადამ ბებურიშვილი	10 „	— Избранныя стихотворенія въ переводѣ русскихъ поэтовъ	20 „
— მამლის ყივილზე	10 „		
— ნათელა	20 „		
— ნაკარქექია	10 „		

ადრესი ტელეგრამისათვის: Тифлисъ Грамотность. 1141.

მიგიღეთ საუკეთესო გემოს მარცვლოვანი,

ქვირითის (კავიარ.) ზიზილალა.

თევზის მრეწველნი

ძმ.

ძეგველოვები.

პუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9.

ტელეფონი № 712.

1131

გამოსული ქერჩის

სელიოტკები,

და ყოველგვარი

კონსერვები,

მოგვდის მუდამ დღე საკუთარი სამრეწველოდან ახალი თევზი, ხიზილალა, (ჟიტკა), ორაგული, თართი, ტარადანა, ლოქო და სხვა. და აგრეთვე ყოველ დროს იყიდება მაღაზიაში მოხარშული დოში, ზურგიელი,

და ყოველგვარი

✦ შავი ხიზილალა ✦